

GRUPA KAPITAŁOWA LOTOS

**RAPORT Z BADANIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
ZA ROK ZAKOŃCZONY
DNIA 31 GRUDNIA 2016 ROKU**

I. CZĘŚĆ OGÓLNA

1. Informacje ogólne

Jednostką dominującą w Grupie Kapitałowej LOTOS (zwanej dalej „Grupą” lub „Grupą Kapitałową”) jest Grupa LOTOS S.A. („jednostka dominująca”, „Spółka”).

Jednostka dominująca została utworzona Aktem Notarialnym z dnia 18 września 1991 roku. Siedziba jednostki dominującej mieści się w Gdańsku, ul. Elbląska 135.

Jednostka dominująca jest emitentem papierów wartościowych, o których mowa w art. 4 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej z dnia 19 lipca 2002 r. nr 1606/2002/WE w sprawie stosowania międzynarodowych standardów rachunkowości i na podstawie art. 55.5 Ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („ustawa o rachunkowości”) sporządza skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez UE. Obowiązek ten dotyczy skonsolidowanych sprawozdań finansowych za rok obrotowy rozpoczynający się w 2005 roku i później.

W dniu 10 kwietnia 2002 roku jednostka dominująca została wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000106150.

Jednostka dominująca posiada numer NIP: 5830000960 nadany w dniu 9 czerwca 1993 roku oraz symbol REGON: 190541636 nadany w dniu 25 lutego 1998 roku.

Podstawowym przedmiotem działalności jednostki dominującej jest:

- wytwarzanie i przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej (PKD 19.20.Z),
- produkcja pozostałych podstawowych chemikaliów organicznych (PKD 20.14),
- sprzedaż hurtowa paliw i produktów pochodnych (PKD 46.71),
- sprzedaż hurtowa wyrobów chemicznych (PKD 46.75),
- transport rurociągowy (PKD 49.5),
- magazynowanie i przechowywanie towarów (PKD 52.1),
- działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem (PKD 70).

1. Informacje ogólne (ciąg dalszy)

Zakres działalności podmiotów zależnych oraz wspólnych przedsięwzięć jest związany z działalnością jednostki dominującej.

W dniu 31 grudnia 2016 roku kapitał podstawowy jednostki dominującej wynosił 184.873 tysięcy złotych. Kapitał własny Grupy na ten dzień wynosił 8.610.894 tysięcy złotych.

Zgodnie z art. 69 Ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz spółkach publicznych z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz. U. nr 184 z 2005 roku, poz. 1539, z późniejszymi zmianami), oraz zgodnie z raportem bieżącym Spółki nr 49/2016 z dnia 22 grudnia 2016 roku struktura własności kapitału podstawowego Spółki była następująca:

	Liczba akcji	Liczba głosów	Wartość nominalna akcji	Udział w kapitale podstawowym
Skarb Państwa	98.329.515	98.329.515	98.329.515	53,19%
NN OFE	9.000.000	9.000.000	9.000.000	4,87%
OFE PZU „Złota Jesień”	9.285.132	9.285.132	9.285.132	5,02%
Pozostali akcjonariusze	68.258.715	68.258.715	68.258.715	36,92%
Razem	<u>184.873.362</u>	<u>184.873.362</u>	<u>184.873.362</u>	<u>100,00%</u>

W okresie sprawozdawczym kapitał podstawowy jednostki dominującej nie zmienił się.

W skład Zarządu jednostki dominującej na dzień 2 marca 2017 roku wchodził:

Marcin Jastrzębski	- Prezes Zarządu,
Mariusz Machajewski	- Wiceprezes Zarządu,
Mateusz Aleksander Bonca	- Wiceprezes Zarządu,
Jarosław Kawula	- Wiceprezes Zarządu.

W okresie sprawozdawczym oraz od dnia bilansowego do daty opinii miały miejsce następujące zmiany w składzie Zarządu Spółki:

- w dniu 13 kwietnia 2016 roku Rada Nadzorcza Grupy LOTOS S.A. odwołała z funkcji Prezesa Zarządu Pana Pawła Olechnowicza, z funkcji Wiceprezesa Zarządu ds. Strategii i Rozwoju Pana Marka Sokołowskiego i z funkcji Wiceprezesa ds. Poszukiwawczo-Wydobywczych Pana Zbigniewa Paszkowicza,
- w dniu 13 maja 2016 roku Rada Nadzorcza Grupy LOTOS S.A. powołała na funkcję Prezesa Zarządu Pana Roberta Pietryszyna, na funkcję Wiceprezesa Zarządu ds. Operacyjnych Pana Marcina Jastrzębskiego, na funkcję Wiceprezesa ds. Korporacyjnych Pana Przemysława Marchlewicza z dniem 17 maja 2016 roku oraz na funkcję Wiceprezesa ds. Strategii i Rozwoju Pana Mateusza Aleksandra Bonca z dniem 1 czerwca 2016 roku.

- w dniu 21 lipca 2016 roku Rada Nadzorcza Spółki odwołała Pana Macieja Szozdę ze składu Zarządu Grupy LOTOS S.A.
- w dniu 9 listopada 2016 roku Rada Nadzorcza Spółki odwołała z funkcji Prezesa Zarządu Grupy LOTOS S.A. Pana Roberta Pietryszyna
- w dniu 14 grudnia 2016 roku Rada Nadzorcza Spółki odwołała Pana Przemysława Marchlewicza ze składu Zarządu Grupy LOTOS S.A.
- w dniu 12 stycznia 2017 roku, Rada Nadzorcza Grupy LOTOS S.A. powołała na funkcję Prezesa Zarządu Pana Marcina Jastrzębskiego oraz na funkcję Wiceprezesa Zarządu ds. Produkcji Pana Jarosława Kawulę, jednocześnie Pan Marcin Jastrzębski złożył rezygnację z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu ds. Operacyjnych.

GRUPA KAPITAŁOWA LOTOS
*Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(w tysiącach złotych)*

2. Skład Grupy Kapitałowej

Na dzień 31 grudnia 2016 roku w skład Grupy Kapitałowej LOTOS wchodziły następujące jednostki zależne (bezpośrednio i pośrednio):

Nazwa jednostki	Metoda konsolidacji	Rodzaj opinii o sprawozdaniu finansowym	Podmiot uprawniony, który przeprowadził badanie sprawozdania finansowego	Dzień bilansowy, na który sporządzono sprawozdanie finansowe
LOTOS Paliwa Sp. z o.o.	konsolidacja pełna	bez zastrzeżeń	Ernst & Young Audyt Polska sp. z o.o. sp. k.	31.12.2016
LOTOS Oil Sp. z o.o.	konsolidacja pełna	bez zastrzeżeń	Ernst & Young Audyt Polska sp. z o.o. sp. k.	31.12.2016
LOTOS Asphalt Sp. z o.o.	konsolidacja pełna	bez zastrzeżeń	Ernst & Young Audyt Polska sp. z o.o. sp. k.	31.12.2016
LOTOS Kolej Sp. z o.o.	konsolidacja pełna	bez zastrzeżeń	Ernst & Young Audyt Polska sp. z o.o. sp. k.	31.12.2016
LOTOS Petrobaltic S.A. (spółka posiada swoją grupę kapitałową)	konsolidacja pełna	bez zastrzeżeń	Ernst & Young Audyt Polska sp. z o.o. sp. k.	31.12.2016
Energobaltic Sp. z o.o.	konsolidacja pełna	bez zastrzeżeń	Ernst & Young Audyt Polska sp. z o.o. sp. k.	31.12.2016
B8 Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością BALTIC S.K.A.	konsolidacja pełna	bez zastrzeżeń	Ernst & Young Audyt Polska sp. z o.o. sp. k.	31.10.2016
SPV Baltic Sp. z o.o.	konsolidacja pełna	bez zastrzeżeń zawierająca uzupełniające objaśnienie	Ernst & Young Audyt Polska sp. z o.o. sp. k.	31.12.2016
B8 Sp. z o.o.	konsolidacja pełna	brak obowiązku badania	brak obowiązku badania	31.12.2016
LOTOS Exploration and Production Norge AS	konsolidacja pełna	bez zastrzeżeń	Ernst & Young Audit AS, Norwegia	31.12.2016

GRUPA KAPITAŁOWA LOTOS

*Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(w tysiącach złotych)*

AB LOTOS Geonafta (spółka posiada swoją grupę kapitałową)	konsolidacja pełna	procedury audytowe dla celów konsolidacji zostały zakończone, badanie statutowe w trakcie	Ernst & Young Baltic UAB, Litwa	31.12.2016
UAB Genciu Nafta	konsolidacja pełna	procedury audytowe dla celów konsolidacji zostały zakończone, badanie statutowe w trakcie	Ernst & Young Baltic UAB, Litwa	31.12.2016
UAB Manifoldas	konsolidacja pełna	procedury audytowe dla celów konsolidacji zostały zakończone, badanie statutowe w trakcie	Ernst & Young Baltic UAB, Litwa	31.12.2016
LOTOS Serwis Sp. z o.o.	konsolidacja pełna	bez zastrzeżeń	ESO Audit Sp. c	31.12.2016
LOTOS Lab Sp. z o.o.	konsolidacja pełna	bez zastrzeżeń	REWIT Księgowi i Biegli Rewidenci Sp. z o.o.	31.12.2016
LOTOS Terminale S.A. (spółka posiada swoją grupę kapitałową)	konsolidacja pełna	bez zastrzeżeń zawierająca uzupełniające objaśnienie	REWIT Południe Sp. z o.o.	31.12.2016
LOTOS Biopaliwa Sp. z o.o.	konsolidacja pełna	bez zastrzeżeń	REWIT Południe Sp. z o.o.	31.12.2016
LOTOS Infrastruktura S.A. (spółka posiada swoją grupę kapitałową)	konsolidacja pełna	bez zastrzeżeń	POLINVEST- AUDIT Sp. z o.o.	31.12.2016
RCEkonergia Sp. z o.o.	konsolidacja pełna	bez zastrzeżeń	POLINVEST- AUDIT Sp. z o.o.	31.12.2016
LOTOS Straż Sp. z o.o.	konsolidacja pełna	bez zastrzeżeń	REWIT Księgowi i Biegli Rewidenci Sp. z o.o.	31.12.2016
LOTOS Ochrona Sp. z o.o.	konsolidacja pełna	brak obowiązku badania	brak obowiązku badania	31.12.2016
Grupa Miliana Shipholding Company Ltd. (Grupa posiada spółki zależne)	konsolidacja pełna	bez zastrzeżeń	Savvides Audit Limited - Cypr	31.12.2016
Aphrodite Offshore Services N.V.	konsolidacja pełna	brak obowiązku badania	brak obowiązku badania	31.12.2016
LOTOS Gaz S.A. w likwidacji	konsolidacja pełna	brak obowiązku badania	brak obowiązku badania	31.12.2016

Następujące wspólne przedsięwzięcia wykazane zostały metodą praw własności w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy na dzień 31 grudnia 2016 roku:

Nazwa podmiotu i siedziba	Rodzaj działalności
UAB Minijos Nafta	Poszukiwanie i wydobycie ropy naftowej
LOTOS-Air BP Polska Sp. z o.o.	Handel paliwem lotniczym oraz usługi logistyczne
Baltic Gas Sp. z o.o.	Górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego (działalność usługowa wspomagająca eksploatację
Baltic Gas sp. z o.o. i wspólnicy sp.k	złóż ropy naftowej i gazu ziemnego) Górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego

Rodzaj zmian i wpływ wywołany zmianami w stosunku do roku ubiegłego w zakresie jednostek objętych konsolidacją został przedstawiony w nocie 2 dodatkowych informacji i objaśnień („informacja dodatkowa”) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku.

3. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe

3.1 Opinia biegłego rewidenta oraz badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. z siedzibą w Warszawie, Rondo ONZ 1 jest podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, wpisanym na listę pod numerem 130.

Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. w dniu 31 lipca 2015 roku została wybrana przez Radę Nadzorczą Grupy LOTOS S.A. do badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy.

Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. oraz kluczowy biegły rewident spełniają, w rozumieniu art. 56 ust. 3 i 4 Ustawy z dnia 7 maja 2009 roku o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym, warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Na podstawie umowy zawartej w dniu 30 lipca 2013 roku, wraz z aneksem z dnia 14 stycznia 2016 roku, z Zarządem jednostki dominującej przeprowadziliśmy badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku.

Naszym zadaniem było wyrażenie opinii o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na podstawie przeprowadzonego przez nas badania. Przeprowadzone w trakcie badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego procedury były zaprojektowane tak, aby umożliwić wydanie opinii o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym traktowanym jako całość. Nasze procedury nie obejmowały uzupełniających informacji, które nie mają wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe traktowane jako całość.

Na podstawie naszego badania, z dniem 2 marca 2017 roku wydaliśmy opinię biegłego rewidenta bez zastrzeżeń o następującej treści:

„Dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy oraz Rady Nadzorczej Spółki Grupa LOTOS S.A.

Sprawozdanie z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Przeprowadziliśmy badanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku Grupy Kapitałowej LOTOS („Grupa”), w której jednostką dominującą jest Grupa LOTOS S.A. („Spółka”) z siedzibą w Gdańsku, ul. Elbląska 135, na które składają się: skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2016 roku, skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów, skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych oraz skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku oraz dodatkowe informacje i objaśnienia („załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe”).

Odpowiedzialność Zarządu Spółki oraz członków Rady Nadzorczej za skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Zarząd Spółki jest odpowiedzialny, zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości („ustawa o rachunkowości”) i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi, za sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego i za jego rzetelną prezentację zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej („Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską”) oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa. Zarząd Spółki jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie zawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Zgodnie z ustawą o rachunkowości Zarząd Spółki oraz członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby skonsolidowane sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Jesteśmy odpowiedzialni za wyrażenie opinii o załączonym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na podstawie przeprowadzonego przez nas badania.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień rozdziału 7 ustawy o rachunkowości oraz zgodnie z Krajowymi Standardami Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętymi uchwałą nr 2783/52/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 r. z późn. zm. („Krajowe Standardy Rewizji Finansowej”). Standardy te wymagają przestrzegania wymogów etycznych oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnego zniekształcenia.

3.1 Opinia biegłego rewidenta oraz badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego (ciąg dalszy)

Badanie polega na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Dobór procedur badania zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem. Dokonując oceny tego ryzyka biegły rewident bierze pod uwagę działanie kontroli wewnętrznej, w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji przez Spółkę skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w celu zaprojektowania odpowiednich w danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Spółki. Badanie obejmuje także ocenę odpowiedniości przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, racjonalności ustalonych przez Zarząd Spółki wartości szacunkowych, jak również ocenę ogólnej prezentacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zgodnie z Krajowym Standardem Rewizji Finansowej 320 pkt. 5 koncepcja istotności stosowana jest przez biegłego rewidenta zarówno przy planowaniu i przeprowadzaniu badania jak i przy ocenie wpływu rozpoznanych podczas badania zniekształceń oraz nieskorygowanych zniekształceń, jeśli występują, na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, a także przy formułowaniu opinii biegłego rewidenta. W związku z powyższym wszystkie stwierdzenia zawarte w opinii biegłego rewidenta, w tym stwierdzenia dotyczące innych wymogów prawa i regulacji wyrażane są z uwzględnieniem jakościowego i wartościowego poziomu istotności ustalonego zgodnie ze standardami badania i osądem biegłego rewidenta.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania.

Opinia

Naszym zdaniem, załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe:

- przekazuje rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Grupy na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz jej wyniku finansowego i przepływów pieniężnych za rok obrotowy od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Grupę przepisami prawa i postanowieniami statutu Spółki.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Opinia na temat sprawozdania z działalności Spółki i jej Grupy Kapitałowej

Nasza opinia z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie obejmuje sprawozdania z działalności.

Za sporządzenie sprawozdania z działalności Spółki i jej Grupy Kapitałowej zgodnie z ustawą o rachunkowości oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa jest odpowiedzialny Zarząd Spółki. Ponadto Zarząd Spółki oraz członkowie Rady Nadzorczej Spółki są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie z działalności Spółki i jej Grupy Kapitałowej spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

3.1 Opinia biegłego rewidenta oraz badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego (ciąg dalszy)

Naszym obowiązkiem było, w związku z przeprowadzonym badaniem skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zapoznanie się z treścią sprawozdania z działalności Spółki i jej Grupy Kapitałowej i wskazanie czy informacje w nim zawarte uwzględniają postanowienia art. 49 ustawy o rachunkowości oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim („rozporządzenie w sprawie informacji bieżących i okresowych”) i czy są one zgodne z informacjami zawartymi w załączonym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Naszym obowiązkiem było także złożenie oświadczenia, czy w świetle naszej wiedzy o Grupie i jej otoczeniu uzyskanej podczas badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności Spółki i jej Grupy Kapitałowej istotne zniekształcenia.

Naszym zdaniem informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności Spółki i jej Grupy Kapitałowej uwzględniają postanowienia art. 49 ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia w sprawie informacji bieżących i okresowych i są zgodne z informacjami zawartymi w załączonym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Ponadto, w świetle wiedzy o Grupie i jej otoczeniu uzyskanej podczas badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdziliśmy istotnych zniekształceń w sprawozdaniu z działalności Spółki i jej Grupy Kapitałowej.

W związku z przeprowadzonym badaniem skonsolidowanego sprawozdania finansowego, naszym obowiązkiem było również zapoznanie się z oświadczeniem jednostki o stosowaniu ładu korporacyjnego stanowiącym wyodrębnioną część sprawozdania z działalności Spółki i jej Grupy Kapitałowej. Naszym zdaniem w oświadczeniu tym Spółka zawarła informacje wymagane zgodnie z zakresem określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych lub w regulaminach wydanych na podstawie art. 61 tej ustawy. Informacje te są zgodne z mającymi zastosowanie przepisami oraz z informacjami zawartymi w załączonym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.”

Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki przeprowadziliśmy w okresie od dnia 11 kwietnia 2016 roku do dnia 2 marca 2017 roku, w tym w siedzibie jednostki dominującej od dnia 11 kwietnia 2016 roku do dnia 22 kwietnia 2016 roku, od dnia 18 lipca 2016 roku do dnia 29 lipca 2016 roku, od dnia 10 października 2016 roku do dnia 21 października 2016 roku, od dnia 14 listopada 2016 roku do dnia 25 listopada 2016 roku oraz od dnia 30 stycznia 2017 roku do dnia 24 lutego 2017 roku.

3.2 Oświadczenia otrzymane i dostępność danych

Zarząd jednostki dominującej potwierdził swoją odpowiedzialność za rzetelność i jasność sprawozdania finansowego jak również za jego sporządzenie zgodnie z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości oraz prawidłowość dokumentacji konsolidacyjnej. Oświadczył on, iż udostępnił nam wszystkie sprawozdania finansowe jednostek objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, dokumentację konsolidacyjną oraz pozostałe wymagane dokumenty oraz udzielił niezbędnych wyjaśnień. Otrzymaliśmy również pisemne oświadczenie z dnia 2 marca 2017 roku Zarządu jednostki dominującej o:

- kompletnym ujęciu informacji w dokumentacji konsolidacyjnej;
- wykazaniu wszelkich zobowiązań warunkowych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, oraz
- ujawnieniu w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wszelkich istotnych zdarzeń, które nastąpiły po dacie sprawozdania z działalności finansowej do dnia złożenia oświadczenia.

W oświadczeniu potwierdzono, że przekazane nam informacje były rzetelne i prawdziwe zgodnie z przekonaniem i najlepszą wiedzą Zarządu jednostki dominującej i objęły wszelkie zdarzenia mogące mieć wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Jednocześnie oświadczamy, że w trakcie badania sprawozdania finansowego nie nastąpiły ograniczenia zakresu badania.

3.3 Informacje o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za poprzedni rok obrotowy

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku zostało zbadane przez Jarosława Dacę, kluczowego biegłego rewidenta nr 10138, działającego w imieniu Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k., firmy wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów pod numerem 130. Działający w imieniu podmiotu uprawnionego kluczowy biegły rewident wydał o tym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku opinię bez zastrzeżeń. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku zostało zatwierdzone przez Akcjonariuszy na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy w dniu 28 czerwca 2016 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku wraz z opinią biegłego rewidenta, odpisem uchwały o zatwierdzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego, sprawozdaniem z działalności Grupy zostało złożone w dniu 6 lipca 2016 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym.

GRUPA KAPITAŁOWA LOTOS
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(w tysiącach złotych)

4. Sytuacja finansowa

4.1 Podstawowe dane i wskaźniki finansowe

Poniżej przedstawiono wybrane wskaźniki charakteryzujące sytuację finansową Grupy w latach 2014 – 2016, wyliczone na podstawie danych finansowych zawartych w sprawozdaniach finansowych za lata zakończone dnia 31 grudnia 2016 roku i dnia 31 grudnia 2015 roku.

	2016	2015	2014
suma bilansowa	19 326 309	19 169 332	18 947 157
kapitał własny	8 610 894	7 712 198	8 258 463
wynik finansowy netto	1 015 217	(263 300)	(1 466 372)
rentowność majątku (%)	5,3%	(1,4)%	(7,7)%
$\frac{\text{wynik finansowy netto} \times 100\%}{\text{suma aktywów}}$			
rentowność kapitału własnego (%)	13,2%	(3,2)%	(16,0)%
$\frac{\text{wynik finansowy netto} \times 100\%}{\text{kapitał własny na początek okresu}}$			
rentowność netto sprzedaży (%)	4,9%	(1,2)%	(5,1)%
$\frac{\text{wynik finansowy netto} \times 100\%}{\text{przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów}}$			
płynność – wskaźnik płynności I	1,33	1,24	1,37
$\frac{\text{aktywa obrotowe ogółem}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe}}$			
płynność – wskaźnik płynności III	0,14	0,16	0,07
$\frac{\text{środki pieniężne}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe}}$			
szybkość obrotu należności	39 dni	25 dni	18 dni
$\frac{\text{należności z tytułu dostaw i usług} \times 365 \text{ dni}}{\text{przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów}}$			

GRUPA KAPITAŁOWA LOTOS
*Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(w tysiącach złotych)*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
okres spłaty zobowiązań	33 dni	20 dni	21 dni
$\frac{\text{zobowiązania z tytułu dostaw i usług x 365 dni}}{\text{wartość sprzedanych towarów i materiałów + koszt wytworzenia sprzedanych produktów}}$			
szybkość obrotu zapasów	64 dni	54 dni	49 dni
$\frac{\text{zapasy x 365 dni}}{\text{wartość sprzedanych towarów i materiałów + koszt wytworzenia sprzedanych produktów}}$			
trwałość struktury finansowania (%)	72,7%	71,7%	72,4%
$\frac{(\text{kapitał własny} + \text{rezerwy i zobowiązania długoterminowe}) \times 100\%}{\text{suma pasywów}}$			
obciążenie majątku zobowiązaniami (%)	55,4%	59,8%	56,4%
$\frac{(\text{suma pasywów} - \text{kapitał własny}) \times 100\%}{\text{suma aktywów}}$			
wskaźnik inflacji:			
Średnioroczny	(0,60)%	(0,90)%	0,00%
od grudnia do grudnia	0,80%	(0,50)%	(1,00)%

4.2 Komentarz

Przedstawione wskaźniki wskazują na następujące trendy:

Wszystkie wskaźniki rentowności w 2016 roku zanotowały wartości dodatnie i uległy podwyższeniu w porównaniu z rokiem 2015 oraz 2014 na skutek wypracowania zysku netto za 2016 rok w przeciwieństwie do lat ubiegłych 2015 i 2014, w których została odnotowana strata netto.

Wskaźnik rentowności majątku w 2014 roku wyniósł (7,7)%, w kolejnym roku uległ podwyższeniu o 6,4 punktu procentowego do poziomu (1,4)%, a następnie w 2016 roku uległ podwyższeniu do poziomu 5,3%.

Wskaźnik rentowności kapitału własnego również uległ podwyższeniu do poziomu 13,2% w 2016 roku z poziomu (3,2)% w 2015 roku oraz (16,0)% w 2014 roku.

Wskaźnik rentowności netto sprzedaży wyniósł 4,9% w 2016 roku i był wyższy od (1,2)% w 2015 roku oraz (5,1)% w 2014 roku.

4.2 Komentarz (ciąg dalszy)

Wskaźnik płynności I uległ podwyższeniu do poziomu 1,33 na dzień 31 grudnia 2016 roku w porównaniu do stanu na koniec 2015 roku, kiedy to wynosił 1,24 oraz obniżeniu w porównaniu do stanu na koniec 2014 roku, kiedy to wynosił 1,37. Wyższa wartość wskaźnika jest spowodowana wzrostem wartości majątku obrotowego.

Wskaźnik płynności III uległ obniżeniu na koniec 2016 roku do poziomu 0,14 w porównaniu do stanu na koniec 2015 roku kiedy to wynosił 0,16 oraz podwyższeniu w porównaniu do stanu na koniec 2014 roku, kiedy to wynosił 0,07. Obniżenie tego wskaźnika w porównaniu do roku 2015 wynika ze spadku stanu środków pieniężnych.

Szybkość obrotu należności w 2016 roku uległa wydłużeniu z poziomu 25 dni w 2015 roku do poziomu 39 dni. W 2014 roku szybkość obrotu należności wynosiła 18 dni. Zmiana szybkości obrotu należności w 2016 roku wynikała z obniżenia poziomu przychodów oraz podwyższenia poziomu należności krótkoterminowych.

Okres spłaty zobowiązań w 2016 roku wyniósł 33 dni i był dłuższy niż w 2015 i 2014 roku, gdy wynosił odpowiednio 20 i 21 dni. Wydłużenie okresu spłaty zobowiązań w 2016 roku w porównaniu z latami ubiegłymi wynikało głównie ze wzrostu zobowiązań z tytułu dostaw i usług na koniec 2016 roku.

Z kolei wskaźnik szybkości obrotu zapasów w 2016 roku uległ wydłużeniu do 64 dni w porównaniu do 2015 i 2014 roku, kiedy to wynosił odpowiednio 54 oraz 49 dni. Wzrost wskaźnika w 2016 roku w porównaniu z rokiem ubiegłym wynikał głównie ze spadku kosztów działalności operacyjnej.

Wskaźnik trwałości struktury finansowania według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku wyniósł 72,7% w porównaniu do 71,7% na koniec 2015 roku oraz 72,4% na koniec 2014 roku. Podwyższenie wartości wskaźnika na koniec 2016 roku w porównaniu ze stanem na koniec 2015 roku wynika z relatywnie mniejszego wzrostu sumy bilansowej w 2016 roku w porównaniu do spadku zobowiązań długoterminowych i wzrostu kapitału własnego.

Obciążenie majątku zobowiązaniami w 2016 roku zmalało o 4,4 punktu procentowego w porównaniu do stanu na koniec 2015 roku oraz o 1,0 punkt procentowy w porównaniu do stanu na koniec 2014 roku. Spadek ten wynika z wyższego poziomu kapitału własnego w porównaniu do lat ubiegłych.

4.3 Kontynuacja działalności

Podczas naszego badania nic nie zwróciło naszej uwagi, co powodowałoby nasze przekonanie, że jednostka dominująca nie jest w stanie kontynuować działalności przez co najmniej 12 miesięcy licząc od dnia 31 grudnia 2016 roku na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez nią dotychczasowej działalności.

Zarząd jednostki dominującej oświadczył, że będące podstawą sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego sprawozdania finansowe istotnych jednostek Grupy zostały sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez te jednostki przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy od dnia 31 grudnia 2016 roku i że nie występują okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez te jednostki.

II. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

1. Kompletność i poprawność dokumentacji konsolidacyjnej

Podczas badania nie stwierdziliśmy mogących mieć istotny wpływ na zbadane skonsolidowane sprawozdanie finansowe nieprawidłowości dokumentacji konsolidacyjnej, które nie zostałyby usunięte, w tym w zakresie spełnienia warunków, jakim powinna odpowiadać dokumentacja konsolidacyjna (a w szczególności obejmujących wyłączenia dotyczące korekt konsolidacyjnych).

2. Zasady i metody wyceny aktywów i zobowiązań oraz kapitałów własnych

Zasady (politykę) rachunkowości Grupy oraz wykazywania danych przedstawiono w nocie 7 informacji dodatkowej w sprawozdaniu finansowym Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku.

3. Charakterystyka składników skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Struktura aktywów, zobowiązań i kapitałów własnych Grupy została przedstawiona w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku.

Dane wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym są zgodne z dokumentacją konsolidacyjną.

3.1 Wartość firmy z konsolidacji oraz sposób dokonywania odpisów

Sposób ustalenia wartości firmy z konsolidacji, zasady oceny utraty wartości oraz dokonane odpisy z tytułu utraty wartości za rok obrotowy i do dnia bilansowego przedstawiono w nocie 7.9.2 oraz 13.1.2 informacji dodatkowej w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

3.2 Kapitał własny, w tym udziały niekontrolujące

Wykazany stan kapitałów własnych, w tym udziałów niekontrolujących jest zgodny z dokumentacją konsolidacyjną i odpowiednimi dokumentami prawnymi. Udziały niekontrolujące na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosiły 108 tysięcy złotych. Udziały niekontrolujące zostały ustalone prawidłowo i są zgodne z dokumentacją konsolidacyjną.

Dane dotyczące kapitałów własnych przedstawiono w notach od 19 do 22 informacji dodatkowej w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

3.3 Rok obrotowy

Sprawozdania finansowe, będące podstawą sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, wszystkich jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej zostały sporządzone na dzień 31 grudnia 2016 roku i obejmują dane finansowe za okres sprawozdawczy od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku.

4. Wyłączenia konsolidacyjne

4.1 Wyłączenia wzajemnych rozrachunków (należności i zobowiązań) oraz obrotów wewnętrznych (przychodów i kosztów) jednostek objętych konsolidacją

Dokonane wyłączenia wzajemnych rozrachunków (należności i zobowiązań) oraz obrotów wewnętrznych (przychodów i kosztów) jednostek objętych konsolidacją są zgodne z dokumentacją konsolidacyjną.

4.2 Wyłączenia wyników niezrealizowanych przez jednostki objęte konsolidacją, zawartych w wartości aktywów oraz z tytułu dywidend

Dokonane wyłączenia wyników niezrealizowanych przez jednostki objęte konsolidacją zawartych w wartości aktywów oraz z tytułu dywidend są zgodne z dokumentacją konsolidacyjną.

5. Sprzedaż całości lub części udziałów (akcji) w jednostce podporządkowanej

W roku obrotowym Grupa nie sprzedała żadnych udziałów (akcji) w jednostkach podporządkowanych.

6. Pozycje kształtujące wynik działalności Grupy

Charakterystyka pozycji kształtujących wynik działalności Grupy została przedstawiona w zbadanym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku.

7. Ślusność odstępstw od zasad konsolidacji i stosowania metody praw własności określonych w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez UE

W procesie sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie miały miejsca odstępstwa od zasad konsolidacji i stosowania metody praw własności.

8. Informacja dodatkowa

Informacja dodatkowa w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku sporządzona została, we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

9. Sprawozdanie z działalności Spółki i jej Grupy Kapitałowej

Zapoznaliśmy się ze sprawozdaniem Zarządu Spółki na temat działalności Spółki i jej Grupy Kapitałowej w okresie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku oraz zasad sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego („sprawozdanie z działalności”) i uznaliśmy, że informacje w nim zawarte uwzględniają postanowienia art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim i są zgodne z informacjami zawartymi w załączonym sprawozdaniu finansowym. W świetle wiedzy o Spółce i jej otoczeniu uzyskanej podczas badania sprawozdania finansowego nie stwierdziliśmy istotnych zniekształceń w sprawozdaniu z działalności. Zapoznaliśmy się również z oświadczeniem Grupy o stosowaniu ładu korporacyjnego stanowiącym wyodrębnioną część sprawozdania z działalności.

Naszym zdaniem w oświadczeniu tym Spółka zawarła informacje wymagane zgodnie z zakresem określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych lub w regulaminach wydanych na podstawie art. 61 tej ustawy. Informacje te są zgodne z mającymi zastosowanie przepisami oraz z informacjami zawartymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

10. Zgodność z prawem

Uzyskaliśmy pisemne potwierdzenie od Zarządu jednostki dominującej, iż w roku sprawozdawczym nie zostały naruszone przepisy prawa, a także postanowienia statutów/ umów jednostek Grupy mające wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

11. Wykorzystanie pracy specjalistów

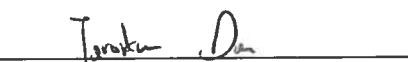
W trakcie naszego badania korzystaliśmy z wyników prac następujących niezależnych specjalistów:

- aktuariuszy odpowiedzialnych za wyliczenie wartości obecnej przyszłych zobowiązań wobec pracowników z innych tytułów niż wynagrodzenia,
- specjalistów do spraw szacunków zasobów węglowodorów na posiadanych koncesjach wydobywczych.

Warszawa, dnia 2 marca 2017 roku

w imieniu
Ernst & Young Audyt Polska spółka
z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa
nr ewid. 130

Kluczowy Biegły Rewident

Jarosław Dac
biegły rewident
nr 10138

Ernst & Young Audyt Polska
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
spółka komandytowa
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa

Naszym zdaniem w oświadczeniu tym Spółka zawarła informacje wymagane zgodnie z zakresem określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych lub w regulaminach wydanych na podstawie art. 61 tej ustawy. Informacje te są zgodne z mającymi zastosowanie przepisami oraz z informacjami zawartymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

10. Zgodność z prawem

Uzyskaliśmy pisemne potwierdzenie od Zarządu jednostki dominującej, iż w roku sprawozdawczym nie zostały naruszone przepisy prawa, a także postanowienia statutów/ umów jednostek Grupy mające wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

11. Wykorzystanie pracy specjalistów

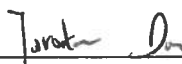
W trakcie naszego badania korzystaliśmy z wyników prac następujących niezależnych specjalistów:

- aktuariuszy odpowiedzialnych za wyliczenie wartości obecnej przyszłych zobowiązań wobec pracowników z innych tytułów niż wynagrodzenia,
- specjalistów do spraw szacunków zasobów węglowodorów na posiadanych koncesjach wydobywczych.

Warszawa, dnia 2 marca 2017 roku

w imieniu
Ernst & Young Audyt Polska spółka
z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa
nr ewid. 130

Kluczowy Biegły Rewident

Jarosław Dac
biegły rewident
nr 10138

Ernst & Young Audyt Polska
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
spółka komandytowa
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa